

ἜΤΟΣ Γ'.

ἘΦΗΜΕΡΙΣ ΣΑΤΥΡΙΚΗ

ἈΡΙΘ. 123

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΑΓΑΞ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΡΤΑ 10

Τιμὴ ἑτησίας συνδρομῆς προπληρωτέας διὰ μὲν τὸ Ἐσωτερικὸν δραχμαὶ νέαι 12, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν 20.
Τὸ Γραφεῖον τῆς ἐφημερίδος, ἐπὶ τῆς οδοῦ Σταδίου ἀριθ. 14 ἀπέναντι τῆς Γενικῆς Πιστωτικῆς Τραπεζῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 21 Ἰουνίου 1881.

Πρὸς φίλον συνάδελφον γράψκντα περὶ τοῦ ζητήματος, ἐὰν ὁ στρατὸς πρὸ ἡμῶν θέλει εἶσθαι δημοκρατικὸς ἢ ἀριστοκρατικὸς, ὑπομνησκόμεν, ὅτι ὁ στρατὸς εἶναι εἰς τὴν φύσιν του θεσμὸς ὀλιγαρχικὸς, προνομικὸς, ἀριστοκρατικὸς. Ἐκ τοῦ θερμοῦ τούτου ἀπ' ἀρχαιοτάτων χρόνων προήχθησαν σχεδὸν πᾶσαι αἱ μοναρχίαι καὶ αἱ ἀριστοκρατίαι. Διὰ τοῦτο ὅλαι αἱ δημοκρατικαὶ πολιτεῖαι προσεπάθησαν ὅσον οἶόν τε νὰ περιορίσωσι τοὺς μόνιμους στρατούς.

Μὴ στοχασθῆ ὁ φίλος συνάδελφος, ὅτι ἐκφράζομεν ἐν τούτῳ προσωπικὰς πεποιθήσεις ἢ κλίσεις. Ὅμιλοῦμεν ὑπὸ ἔποψιν καθαρῶς ἐπιστημονικῆν.

Ὁ στρατὸς ὁ δημοκρατικώτατος ἐν τῇ συνθέσει του, ἐν ταῖς περὶ αὐτοῦ οἰσῶν, οἷος ὁ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, τείνει ἀναποδράστως, ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τοῦ ὀργανισμοῦ του, ἐξ αὐτῆς οὕτως εἰπεῖν τῆς φυσιολογίας του, πρὸς τὴν μοναρχίαν, πρὸς τὴν ἀριστοκρατίαν. Τὴν ἀλήθειαν ταύτην καλῶς γινώσκουσα ἡ μεγάλη Δημοκρατικὴ περιορίζει ὅσον ἔνεστι καὶ εἰς τοὺς ἐλαχίστους ὅρους τὰς στρατιωτικὰς δυνάμεις, συγκαλοῦσα ταύτας μόνον ἀπέναντι ἐπιχειμένου κινδύνου, παρελθόντος δ' αὐτοῦ δικλύει αὐτάς, ἀποδίδουσα τιμὰς ἐλαχίστας μέχρις ἀδικίας πρὸς τοὺς ἀγωνιστάς. Μόνιμος στρατὸς ἐκτεταχμένος, περιλαμβανὸν ἐν αὐτῷ ὅλας τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας, καὶ θεσμοὶ δημοκρατικοί, εἶναι τι ἀσυμβίβαστον.

Ὁ στρατὸς, ὅπως ἐστρατολογεῖτο ἄλλοτε, ἐγένετο ἀφορμὴ ἀδικημάτων, δὲν περιελάμβανεν ὅμως ἐντὸς τοῦ σιδηροῦ αὐτοῦ πλέγματος ὀλόκληρον τὴν κοινωνίαν. Σήμερον ὅμως μετὰ τὸ νέον σύστημα, ὀλόκληρος ἡ κοινωνία τείνει νὰ ὀργανισθῆ στρατιωτικῶς, δηλαδὴ ὀλιγαρχικῶς, ἀριστοκρατικῶς, φεουδαρχικῶς. Καὶ ἐὰν ὁ θεσμὸς οὗτος εἶναι προωρι-

σμένος νὰ ριζοβολήσῃ πρὸ ἡμῶν, ἀνακτιροῦται καὶ ἀναποδράστως θὰ μεταβάλῃ οὗτος τὴν δημοκρατικὴν ἡμῶν κοινωνίαν ἐπὶ τὸ ἀριστοκρατικώτατον. Νόμοι, ὅποιοι ἄλλως τε ὑπάρχουσιν εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου, θέλουσιν ἀσφαλίσει τὰς θέσεις τῶν ἐπικούρων ἀξιοματικῶν μετὰ βραχέων ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίαν εἰς τοὺς λογίους καὶ καλῶς ἀνακτιρομένους νέους τῶν καλῶν οἰκογενειῶν, ὡς ὀνομάζονται πρὸ ἡμῶν αἱ διὰ τῆς κοινωνικῆς τῶν θέσεως ἐξέχουσαι οἰκογένειαι. Ὁ δὲ ἐκ τῶν τάξεων τοῦ λαοῦ προκύπτων ἀξιοματικὸς, μεταβάλλεται καὶ οὗτος εἰς ἀριστοκρατικὴν δυνάμει τῶν ἐπαγγέλων δικσῆμων του. Καὶ ὁ λαὸς εἰς τὸ σύστημα τοῦτο; Ὁ λαὸς μένει πλέον λαὸς παρὰ ποτέ, ὑποβάλλεται ὅμως εἰς αὐστηρὰν κοινωνικὴν πειθαρχίαν ὑπὸ τὸν τύπον τῆς στρατιωτικῆς πειθαρχίας.

Ἴδου τὰ ἀναπόδραστα κοινωνικὰ ἀποτελέσματα τῆς καθολικῆς στρατολογίας, ὅποια ἀπανταχοῦ ἀνεπτύχθησαν. Οἱ φαντασθέντες τὸ ἐναντίον διότι εἶδον ἐπὶ τινὰς ἡμέρας φέροντας τὴν *livraison* τοῦ στρατιώτου νέους γνωστῶν οἰκογενειῶν, ἐπλανήθησαν οἰκτρῶς. Ταχέως δὲ θέλουσιν εἶδει καὶ οἱ μᾶλλον δὺσπιστοι, ὅτι τόσον ἡ καθολικὴ στρατολογία, ὅσον καὶ ἡ καθολικὴ ψηφοφορία καὶ τὸ κοινοβουλευτικὸν σύστημα, ὀδηγοῦσιν ἐνίοτε δι' ἄλλων ὁδῶν ἀσφαλέστερον εἰς τὴν ὀλιγαρχίαν καὶ εἰς τὸ προνόμιον, ἢ οἱ μᾶλλον κατὰ τὸ φαινόμενον μοναρχικοὶ καὶ δημοκρατικοὶ θεσμοί.

Καὶ οἱ καπετανεῖοι τοῦ ἀγῶνος πᾶν ἄλλο ἦσαν ἢ δημοκρατικοί. Ἦσαν τὸναντίον ὀλιγαρχικώτατοι. Ὁ περιώνυμος Buchon ἐπισκεφθεὶς τὴν Ἑλλάδα τῷ 1840, πρωμοίκασε τὸν ἀείμνηστον Ὀθωνὰ ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὀπλαρχηγῶν ἐν τῇ τότε Αὐλῇ ὡς μεσαιωνικὸν ἡγεμόνα ἐν τῷ μέσῳ φεουδαρχῶν. Καὶ σήμερον δὲ καὶ ἐπὶ μακρὸν ἔτι οἱ ἐπίγονοι ἐκεῖνων, ἔχουσι καὶ θὰ ἔχουσι θέσιν προνομικῆν ἀνακτιροῦσαν καὶ παρὰ τῇ αὐλῇ, καὶ παρὰ τῷ στρατῷ, καὶ παρὰ τῇ κοινωνίᾳ.

Ἡ ἀρμονία τῆς ἀποτυχίας ἐν τῷ συνόλῳ βυκακλίζεται πρὸς τὴν ἀκτὴν τοῦ Φκλήρου ὑπὸ τοῦ φλοίσβου τοῦ κύματος. Οὔτε ἀνάλογον πρὸς τὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ ζητήματος λύσιν εὔρε θεραπείαν ἢ ἐν Φκλήρῳ σύγχισις· διὸ καὶ καταλείπει τὰ κεχαγικραζηντωνιάδεια ἐνδικιτήματα Αὐτῆς ἢ βυσιλικὴ οἰκογένεια φεύγουσα τῆς ἄμμου τὸ κεκχυμένον χινῶτον, τοῦ κονιορτοῦ τὰ νέφη, τοῦ ἐδάφους τὸ ἀνώμαλον, τῶν καθρεπτῶν τὴν προσκλινητὴν πρᾶτξιν καὶ τῶν κωνώπων τὴν αὐθάδειαν. Ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ θεάτρου ἔλαβον θρηνικὴ ὁ Λαθέρν καὶ ἡ κυρία τοῦ τυγχίροντες ἀλλήλοισ, ὅτι εὔρεν αὐτοὺς ἔχοντας ἄλλο ἐπάγγελμα τοιούτη κατὰ τοῦ γαλλικοῦ θεάτρου θεομηνία· καὶ ὁ μὲν, κατὰ τὸν ποιητὴν, τέλος εὔρε τὸν σκοπὸν τοῦ βίου του, ἡ δὲ διὰ ποικίλων μεσιτῶν μὲ ἀνθη ῥκίνει τὰ πρόσωπα τοῦ θιάσου, ὡς εἰς βωμὸν τὰ θύματα ἀπυγόμενα. Θεολοί, ὡς διὰ νὰ κλύψουν τὸ μυστήριον τῆς ἀποτυχίας των, ἴστανται οἱ φανοὶ τοῦ ἠλεκτρικοῦ φωτός τὰ βύστανά των διηγούμενοι· πρηνῆς τις δὲ μακροκιστῆς πεσὼν ἐντὸς τοῦ σκότους διηγεῖται ὅτι ποτὲ τοιούτην πτώσιν δὲν ὑπέστη μὲ τὸ φῶς τοῦ διδασκάλου του τὸ λειτουργοῦν. Οὐδεὶς ποτε ἐσκέφθη χρόνους τόσους ἤδη, ὅτι ἔλλειψις ἐπισιθητῆ ἦν ἐν Φκλήρῳ ἢ κλειδοκυμβάλου καὶ σφαιριστηρίων ἔλλειψις, καὶ ὅμως ταῦτα καὶ πρ' οὐδενὸς μὴ ζητηθέντα ἐποθετήθησαν ἀρμονικῶς ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ ξενοδοχείου, ἀλλ' ἐκ τῶν ζητηθέντων καὶ κατ' ἐπανάληψιν οὐδὲν ἐκρίθη ἄξιον νὰ γίνη ἐπὶ τέλους.

Καὶ δὲν εἰξεύρει τις εἰς ποῖον ν' ἀποδώσῃ τὴν οἰκτρὰν αὐτὴν κατὰστασιν, ἀπόδειξις καὶ τοῦτο εἶτι μάλλον ἰσχυρὰ τῆς ἀληθοῦς οἰκτρότητος. Ὁ μὲν τοῦ Φκλήρου ἐνοικιστῆς τήκεται καὶ ἐκ φιλοτιμίας χάνει λῆπος τῶν σρακῶν αὐτοῦ, ὅτι οὐχὶ τὸ χρῆμα-ἀδιάφορον-ἀλλὰ τοῦ κόσμου τὴν ἐμπιστοσύνην τρέμει μήπως ἐκ τοῦ πρώτου ἔτους ἀπολέσῃ, ἄλλως τε θυσιάζει ἀφειδῶς καὶ ὀλονὲν πληρόνει· ὁ δὲ εἰς ἄλλον ἐπιρρίπτει τὴν εὐθύνην· ὁ Καραθωνασόπουλος-κομήτης παραιτεῖται ἐκπροσωπῶν διὰ τὸν κ. Τρικούπην τὸ ἰδανικὸν τῆς εὐσυνειδησίας, ὅπερ εἶθε, κατ' αὐτόν, νὰ ἐφηρμοζέτο κι' εἰς τὴν πολιτικὴν· καὶ ὁ φίλος δικχειριστῆς μετὰ τοῦ συμβουλίου τῆς Ἐταιρίας πάζουσι πρόσωπον ἀνευθύνου συνταγματικοῦ βυσιλέως, ὀρίσαντος τοὺς ὑπουργοῦς του νὰ δώσωσι λόγον ἐν τῇ βουλῇ. Μόνον περὶ τῶν ἀποπᾶτων δέον ἔκρινε νὰ συγκροτήσῃ συνεδρίασιν καὶ νὰ δικτεφθῇ διὰ μακρῶν, ἀποτελέσμα δὲ ὑπῆρξεν ἡ ἐκλογή τῆς καταλληλοτέρως θέσεως, περίπου ἐν τῷ μέσῳ τοῦ θεάτρου. Τὸ Φκλήρον πλέον ἀπεθωντισθῆ· ἔλαθε τὸν ἀληθῆ ἐθνικὸν χαρακτῆρά του· ὁ δ' Ἄσμοδαῖος εὔρεν ὕλην στήσεως τὴν ἀόρατον φωτογραφικὴν αὐτοῦ μηχανὴν ἐν μέσῳ τῶν κενῶν λουτήρων καὶ πκρέχων ἡμῖν σήμερον ὀλίγα ἐκ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν του.

BARCAROLA

Κράβι ἀνεμοπτερούγο, 'περήφανο, κκπνίζει,
σχίζει ἀφρισμένο πέλαγος, τὰ κύματ' αὐλακκόνει·
'ς τὴ πρύμν' ἢ ἀσπρογάλαζη σημάξ ἀνεμίζει
κι' ἀστράφτει μκύρη κόλασις, 'ς τὴν πλώρη του κανόνι.

"Αχ! ποῖο δελφίν' ὑδρικήκο ἀπάνω του σηκόνει;
ποῖον ψαρινὸ ἀρχάγγελο κυματοκακχλλάρη;
'ς τὸν Κκφρηρέκ μὴν πετᾶ, μὴ φτάνει 'ς τὴ Μεθώνη;
ἢ μὴ τὴ θάλασσ' ἀνκψε μαζὺ μὲ τὸν Κκνάρη;

· · · · ·
· · · · ·
· · · · ·
"Α μπά! . . . Ὡς 'ς τὴ βρωμὸλιμνη ἐπλευσε λίγα μίλιξ
τοῦ Πκπκμιχαλόπουλου νὰ φέρῃ τὴν φκμίλιξ!

Ἡέλος

Ἡ ἰδέξ τῆς ἀνεγέρσεως μουσείου ἐν Ὀλυμπίᾳ εἶναι σφαιρακῆ, καθόσον ἡ συγκέντρωσις εἰς ἐν σημεῖον τῶν κυριωτάτων ἀρχαιοτήτων εἶναι ἀπολύτως ἀνγκαστικὴ διὰ τὴν συγκριτικὴν τούτων μελέτην. Αἱ ἀρχαιολογικαὶ μελέται ἄλλως ἀπκτιοῦσι βιβλιοθήκας καὶ μέσξ, τὰ ὅποια δὲν δύνανται νὰ προσφέρωσιν οἱ κώνωπες, τὰ τακκίλιξ καὶ οἱ περὶ τὰς ἀρχαιοτήτας οἰκοῦντες ἄλλοι ἰθαγενεῖς.

Τὸν πρῶτον ἀριθμὸν τοῦ Λαχείου τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζίας, 100,000 φράγκα τὰ ἐκέρδησεν ὁ κ. Δεσκόζης Βούρος!

Oh! ironie, sarcasme de la destinée!

Ποβερέτος

Ὁ διορισμὸς τοῦ Κ. Ἰουλίου Γαλβάνη, ὡς ἐκτάκτου καθηγητοῦ τῆς χειρουργίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, εἶναι ἐκ τῶν σπανιωτάτων ἐκείνων πρ' ἡμῖν διορισμῶν, οἵτινες γίνονται πρὸς ὄφελος τῆς κοινωνίας. Πκρὰ πάντων ἀνεξικρέτως ἐπηνέθη. Ἀλλὰ τινες ἐψεξαν αὐτόν, ὡς γενόμενον ἀνευ συστάσεως δῆθεν τῆς οἰκείας σχολῆς καὶ πρὶν ἢ ὁ Κ. Γαλβάνης διδάξῃ ὡς ὑψηλότης. Οὐδεὶς ὅμως νόμος εὐτυχῶς ὑποχρεοῖ τὸν ὑπουργὸν νὰ ὑποτκχθῇ εἰς τοὺς τύπους τούτους, οἵτινες ὡς πάντοτε πάντες οἱ τύποι ἐν Ἑλλάδι χρησιμεύουσιν εἰς πᾶν ἄλλο ἢ εἰς τὴν ἐπίτευξιν τοῦ ὀρθοῦ. Οἱ τύποι εἰσὶ χρήσιμοι μόνον εἰς ἔθνη πολιτισμένα. Ὅπως δὲ καὶ ἀν διαρρυθμισθῆτε τὰ τοῦ πανεπιστημίου, ἢ ἀνικανότης θὰ εἰσπηθήσῃ πάντοτε εἰς αὐτό, μετὰ ἢ ἀνευ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ἀνωτέρων τύπων. Οἱ τύποι μάκιστα διευκολύνουσι τὸ ἔργον τῆς ἐν Ἑλλάδι ἀεικινήτου ἀνικανότητος. Ὁ διορισμὸς ὅμως τοῦ δικκεκριμένου ἱκτροῦ Κ. Γαλβάνη ἀποδεικνύει, ὅτι ἡ πκράλειψις τούτων δύναται ἐνίοτε νὰ πκράσχη τοῖς μαθηταῖς καθηγητὴν σπουδαῖον καὶ πκράγματι ἐνήμερον εἰς τὴν πρόδον τῆς ἐπιστήμης.

"Ἀλλως ἀπεδείχθη ἤδη, ὅτι οὔτε τύπος τις ἐτέθη κατὰ μέρος χάριν τοῦ κ. Γαλβάνη, διότι οὐδεμὶξ περὶ ἄλλου τινὸς ἐγένετο πκράσις πκρὰ τῆς οἰκείας σχολῆς.